

มคอ. 4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
(Field Experience Specification)

รหัสวิชา 0122492 การค้นคว้าอิสระ
INDEPENDENT STUDY

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา (นำมาจาก มคอ.2)

0122492 การค้นคว้าอิสระ

3(0-9-0)

Independent Study

บูรพาวิชา : ไม่มี

ควบคู่ : ไม่มี

ค้นคว้าประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ

Study on public administration; hands-on practice on analysis and synthesis of domestic and international public administration

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

ประเภทของรายวิชา คือ หมวดวิชาเฉพาะ วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผศ.ดร.วิชาญ จุลหริก

ผศ.ดร.ธเนศ ยุคันทวนิชชัย

อ.ดร.อภิรดี จิโรภาส

อ.ดร.ยศธร ทวีพล

อ.ดร.ปัญญวัฒน์ จิตประคอง

อ.วรธา มงคลสีบสกุล

4. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
ภาคเรียนที่ 1 ชั้นปีที่ 4

5. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด
2 มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม

จุดมุ่งหมายในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต มีดังนี้

1.1 ทักษะในการปฏิบัติงานจากองค์การหรือพื้นที่ปฏิบัติการ ตลอดจนมีความเข้าใจในหลักการ สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี

1.3 มีระเบียบวินัย ตรงเวลา และเข้าใจวัฒนธรรมขององค์การ ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับ องค์การหรือพื้นที่ปฏิบัติการได้

1.4 มีความกล้าในการแสดงออก และนำความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ในงานได้

2. วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ภาคสนาม

เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านวิชาชีพราชการทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

ให้อธิบายมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่สอดคล้องกับ มคอ. 2 ดังนี้

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
● 1.1 พัฒนานิสัยและประพฤติตน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัว และส่วนรวม	(1) สร้างวัฒนธรรมองค์กรในคณะ เพื่อปลูกจิตสำนึกขั้นพื้นฐานให้กับนิสิตในการรักษาระเบียบวินัยของมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยและสังคม มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และมีการตรงต่อเวลา (2) อาจารย์ผู้สอนต้องช่วยกันสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการสอนทุกรายวิชา (3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาจริยธรรมและธรรมาภิบาลนักบริหาร และภาวะผู้นำซึ่งเป็นวิชาในหมวด	(1) สังเกตพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (2) การสอบข้อเขียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จริยธรรมและธรรมาภิบาลนักบริหาร และภาวะผู้นำ (3) ประเมินจากการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมของนิสิต
1.2 สามารถปรับวิถีชีวิตในทางที่ดีงามทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่น		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	วิชาเอกบังคับให้นักนิสิตได้เรียน (4) จัดทำข้อตกลงร่วมกับนิสิตและมี บทลงโทษ หากทำผิดเรื่องคุณธรรมและ จริยธรรม โดยเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้อง กับคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง	
2. ด้านความรู้		
● 2.1 เข้าใจความรู้และหลักการ ของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐ ประศาสนศาสตร์	(1) การจัดการสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นให้นักนิสิตศึกษาหลักการทางทฤษฎี และสามารถประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติใน สภาพ แวดล้อมจริง โดยทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามลักษณะของ รายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชา นั้น ๆ	(1) บททดสอบย่อย (2) การสอบกลางภาคเรียนและ ปลายภาคเรียน (3) ประเมินจากรายงานที่นิสิต จัดทำ (4) ประเมินจากโครงการที่นำเสนอ (5) ประเมินจากการนำเสนอ รายงานในชั้นเรียน
● 2.2 รู้และเข้าใจถึงความก้าวหน้า ของความรู้ตลอดจนธรรมเนียม ปฏิบัติ กฎระเบียบและข้อบังคับที่ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ใน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	(2) ควรจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์ จริงโดยการศึกษาดูงาน การทำวิจัย ภาคสนาม ตลอดจนฝึกปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(6) ประเมินจากรายวิชาสหกิจ ศึกษา/การฝึกงานทางรัฐประศาสน ศาสตร์
● 2.3 ตระหนักถึงงานวิจัยใน ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	(3) มีการเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์ โดยตรงมาให้ความรู้	

3. ด้านทักษะทางปัญญา		
● 3.1 สามารถค้นหาข้อเท็จจริงและ ความเข้าใจปรากฏการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	(1) กรณีศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาค ประชาสังคมที่มีการจัดการที่ดี (2) การอภิปรายเป็นกลุ่ม/การศึกษา เฉพาะกรณีด้านการบริหารจัดการองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม	(1) ประเมินผลจากงานที่มอบหมาย ให้ทำ (2) ประเมินจาก การสอบข้อเขียน การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการเชื่อมโยงประเด็นด้านการ บริหารจัดการองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
● 3.2 สามารถศึกษาและวิเคราะห์ สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ ซับซ้อน โดยใช้ความรู้ แนวคิด และ ทฤษฎีทางรัฐประศาสน ศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางใน การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์	(3) การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ค้นคว้า หรือทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม (4) การบรรยายโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มี ประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาค ประชาสังคม	(3) การเขียนรายงานข้อค้นพบที่ได้ จากกรณีศึกษา/โครงการวิจัย (4) สรุบทบทเรียนจากการศึกษาดู งานแหล่งเรียนรู้ทางการ บริหารจัดการภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

	(5) การจัดการความรู้ (KM) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม (6) การจัดการทำแผนภูมิความคิด (Mind Mapping)	
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
4.1 มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดีของกลุ่ม	(1) การจัดกิจกรรมกลุ่มควบคู่กับการทำงานเดี่ยวโดยเฉพะการใช้กรณีศึกษา การอภิปราย การเสนอความคิดเห็นในลักษณะการระดมสมอง	(1) ประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของนิสิตในการทำงาน กลุ่ม วิธีแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิต
4.2 สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลายรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและแสดงความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์	(2) จัดกิจกรรมสนทนาการต่างๆ นอกห้องเรียน เช่น วันพุธในช่วงบ่าย (3) จัดทำโครงการพิเศษหรือกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิต	(2) ประเมินความรับผิดชอบจาก ความตรงต่อเวลาในการส่งงาน และความตั้งใจทำงานให้สมบูรณ์ (3) จัดให้มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทของกลุ่ม		

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
● 5.1 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และ การนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ	(1) กำหนดให้นิสิตเรียนรายวิชาสถิติทางรัฐประศาสนศาสตร์ และวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อศึกษาปัญหาตามสภาพของท้องถิ่น (2) กำหนดให้นิสิตเรียนในรายวิชาสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (3) ให้มีการค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสารสนเทศ	(1) ใช้ผลการประเมินในรายวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรง (2) ประเมินผลจากการทำวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ตัวเลขประกอบ (3) ประเมินโดยการนำเสนอรายงานด้วยการสอบปากเปล่า สำหรับการทำรายงาน และการวิจัยต่าง ๆ
● 5.2 สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับประเด็นปัญหาทางการ วิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	(4) ให้นิสิตมีการนำเสนอรายงานและผลการศึกษาในรูปแบบปากเปล่า และด้วยการใช้ระบบสารสนเทศ	
● 5.3 สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมี		

ประสิทธิภาพ		
-------------	--	--

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

ค้นคว้าประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งในและต่างประเทศ

2. กิจกรรมของนิสิต

การศึกษาและค้นคว้าประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ หรือ เครื่องมืออื่น ๆ กำหนดมีระยะเวลา 1 ภาคเรียน และจัดทำรายงานวิจัยหรือโครงการ จำนวน 1 ฉบับ

3. รายงานหรืองานที่นิสิตได้รับมอบหมาย

รายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	กำหนดส่ง
รายงานการวิจัย หรือรายงานโครงการ	สัปดาห์ที่15
การปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้กับอาจารย์ที่ปรึกษา	รายงานผลทุกสัปดาห์

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต

กิจกรรมรายงานความก้าวหน้าทุกสัปดาห์ เป็นเวลา 16 สัปดาห์
กิจกรรมนำเสนอรายงานสัปดาห์ที่15

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานที่เลี้ยงในสถานประกอบการ ที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม

ไม่มี

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

การให้คำปรึกษาและร่วมวางแผนการโครงการหรือวิจัยกับนิสิต

7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนิสิต

การเตรียมการสำหรับการทำโครงการหรือวิจัยของนิสิตเพื่อประกอบรายวิชาในกลุ่มประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ประกอบด้วย

7.1 จัดการประชุมนิเทศและแนะนำกระบวนการจัดทำรายงานโครงการหรือวิจัยแก่นิสิตก่อนออกปฏิบัติการภาคสนาม

7.2 กำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตแต่ละคนก่อนออกปฏิบัติการภาคสนามเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือทางวิชาการแก่นิสิตตลอดระยะเวลาทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากการวิจัย

7.3 กำหนดให้มีที่ปรึกษาโครงการหรือวิจัยเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือทางวิชาการแก่นิสิตร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

7.4 กำหนดให้นิสิตรายงานผลความก้าวหน้าต่อที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาทุกเดือนผ่านเพื่อทราบความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการหรือวิจัย

7.5 จัดให้มีการนำเสนอโครงการหรือวิจัยของนิสิตต่อที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติการภาคสนาม

8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/ สถานประกอบการ

พื้นที่วิจัยหรือจัดทำโครงการอาจจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้นิสิต

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

หลักสูตรได้กำหนดให้นิสิตดำเนินการวิจัยหรือโครงการในหน่วยงานทั้งเป็นองค์การภาครัฐ เช่น กระทรวง กรม กอง ในราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และองค์การภาคเอกชน

2. การเตรียมนิสิต

กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. ปฐมนิเทศรายวิชา ชี้แจงรายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคปฏิบัติตาม มคอ.4

2. เตรียมความพร้อมนิสิตก่อนการค้นคว้าอิสระ โดยการทบทวน ความรู้และเพื่อฝึกทักษะเฉพาะในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมก่อนภาคสนาม

3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา

กิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาอิสระ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การมอบหมายงานการประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชา

4. การเตรียมพนักงานที่เลี้ยงในสถานที่ฝึก

ไม่มี

5. การจัดการความเสี่ยง

หลักสูตรเตรียมแผนการจัดการความเสี่ยงอันจะเกิดกับนิสิตร่วมกับคณะและมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 6 การประเมินนิสิต

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน (เกรด)	ช่วงคะแนน
A	80-100
B+	75-79
B	70-74
C+	65-69
C	60-64
D+	55-59
D	50-54
F	0-49

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

การประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตมีกระบวนการงานดังนี้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.1	การตรวจความเหมือนของผลงาน	1-16	10
2	2.1, 2.2, 2.3 , 3.1, 3.2	ตารางสรุปรายงานวิจัย	8	20
3	2.1, 2.2, 2.3 , 3.1, 3.2	รายงานวิจัย	16	50
4	5.1, 5.2, 5.3	การนำเสนอผลการวิจัย	1-16	20
รวม				100 %

เกณฑ์การให้คะแนนรายงานวิจัย

คะแนน	หลักเกณฑ์
5	มีชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
10	มีองค์ประกอบสำคัญ อาทิ บทนำ วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ฯลฯ
15	มีองค์ประกอบของการทบทวนวรรณกรรมที่ครอบคลุมประเด็นการวิจัย
20	มีการออกแบบการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน
25	มีผลการวิจัยที่ถูกต้องและครบถ้วนตามหลักการวิจัย
30	มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ชัดเจนและทันสมัย
35	มีการสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ
40	มีการอ้างอิงในเนื้อหาและบรรณานุกรมที่ถูกต้องและครบถ้วน
45	มีการจัดรูปแบบและรูปเล่มที่เป็นไปตามข้อกำหนดของอาจารย์ที่ปรึกษา
50	มีการจัดทำเอกสารสรุปหรือบทความวิชาการหรือบทความวิจัยที่พร้อมเผยแพร่

3. ความรับผิดชอบของพนักงานที่เลี้ยงต่อการประเมินนิสิต

ไม่มี

4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสพการณ์ภาคสนามต่อการประเมินนิสิต

การให้คำปรึกษาและร่วมวางแผนกับนิสิต และการประเมินผลนิสิต รวมถึงการวางแผนสำหรับการออกภาคสนามของนิสิต

5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

ผลการประเมินนิสิตยึดจากคุณภาพของผลงานและการตัดสินผลการคะแนนของอาจารย์ที่ปรึกษาถือเป็นที่สุด

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นิสิต

นิสิตมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง

1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ

ไม่มี

1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม

ประเมินผลงานของนิสิตตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

1.4 อื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะมาปรับปรุงสำหรับการใช้ในรอบปีการศึกษาต่อไป โดยนำไปแสดงไว้ในรายงานผลการดำเนินการประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.6) และรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร (มคอ.7)